



TRADUCCIÓN POLACO-CASTELLANO

Czy stacja kolejowa może być celem podróży? Dworzec jest zwykle ważnym, ale niedostrzeganym punktem na mapie wakacyjnych wypraw. Zachęcamy do poświęcenia im nieco uwagi, bo polskie dworce oferują wielkie bogactwo form architektury.

Pierwszy pociąg na ziemiach polskich odjechał z Wrocławia do Oławy 22 maja 1842 roku; dla rozwoju kolejnictwa wielkie znaczenie miało uruchomienie trzy lata później pierwszego odcinka Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, który obejmował trasę z Warszawy do Grodziska Mazowieckiego. W drugiej połowie XIX wieku szybko przybywało nowych linii kolejowych, dzięki czemu II Rzeczpospolitą po zaborach przecinało blisko 16 tysięcy km torów (dziś jest ich nieco ponad 20 tysięcy). Wraz z rozwojem kolei już w połowie XIX wieku w miastach i miasteczkach na ziemiach polskich zaczęły powstawać dworce; po odzyskaniu niepodległości budowa kolejnych budynków stacyjnych stała się ważnym elementem integrowania i modernizacji kraju. Tym bardziej, że kolej z nastawionej w XIX wieku na transport towarowy (przede wszystkim węgla) zaczęła także silnie rozwijać się jako sposób komunikacji pasażerskiej. Do form dworców zaczęto więc przykładać spore znaczenie.

Pełną parą naprzód! Pociągi w dwudziestoleciu międzywojennym

Od Luxtorpedy po wiersz Juliana Tuwima, od sukcesów polskiego filmu po pociągi „Narty-Dancing-Brydż”. Pociągi stanowiły niezwykle ważny element życia Polaków w dwudziestoleciu międzywojennym. Lśniące, szybkie (w niektórych przypadkach wręcz szybsze niż współczesne PKP) i napędzane postępem Polski, która dopiero co odzyskała niepodległość, pociągi stały się symbolem całej epoki.

Dziś spółka Polskie Koleje Państwowe zarządza ponad 2,5 tysiącami dworców kolejowych, z czego blisko 600 obsługuje ruch pasażerski. Według opublikowanego przez Urząd Transportu Kolejowego w 2018 roku raportu najbardziej ruchliwymi stacjami kolejowymi w Polsce były Wrocław Główny, obsługujący 401 pociągów i 58 tysięcy pasażerów na dobę, oraz Poznań Główny z podobną liczbą podróżnych i 377 pociągami. Trzecie miejsce zajęła stacja Warszawa Śródmieście, przez którą w 2018 roku przewinęło się 17,5 miliona użytkowników kolei. W raporcie można przeczytać, że "ponad 26% wsiadających i wysiadających pasażerów (158 mln) korzystało z 10 największych pod względem wymiany stacji pasażerskich", a same tylko stołeczne dworce: Warszawa Śródmieście, Warszawa Wschodnia, Warszawa Centralna, Warszawa Zachodnia oraz Warszawa Wileńska "obsłużyły łącznie ponad 73 mln podróżnych, co stanowi 46% pasażerów na 10 największych stacjach w Polsce".

Dworce kolejowe oceniamy najczęściej pod kątem ich walorów użytkowych – mają być czyste, bezpieczne i mieścić niezbędne dla podróżnych funkcje, jak kasy, poczekalnie, bufety, toalety. Przez wiele lat stacje kolejowe w polskich miastach nie oferowały oczekiwanego poziomu komfortu, były zaniedbane, a ich wnętrza bywały opuszczone albo wynajmowane na inne niż służące pasażerom cele; z niektórych dworców wręcz strach było korzystać! Na szczęście kilkanaście lat temu sytuacja zaczęła



MINISTERIO
DE ASUNTOS EXTERIORES,
UNIÓN EUROPEA
Y COOPERACIÓN

2

**TRIBUNAL CALIFICADOR
PRUEBAS PARA EL INGRESO EN EL CUERPO
DE TRADUCTORES E INTÉRPRETES DEL
ESTADO**

*Resolución de 23 de abril de 2021
(BOE núm. 103, del 30.4.2021)*

się zmieniać i pierwsze budynki kolejowe poddano remontom. Wielkim impulsem do zmian były odbywające się w Polsce i na Ukrainie Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej Euro 2012: wstyd przed zagranicznymi kibicami "pomógł" w znalezieniu funduszy na kolejne remonty. Od tamtej pory pierwotny urok i nowoczesne funkcje odzyskały już dziesiątki dworców, a na poprawę swojego wyglądu czekają kolejne (Program Inwestycji Dworcowych zakłada, że do 2023 roku zmodernizowanych lub wybudowanych od podstaw zostanie łącznie około 200 dworców). Co ważne: niektóre ze stacji kolejowych trafiły z PKP pod zarząd władz lokalnych i te także podejmują się inwestowania w te obiekty.

Anna Cymer, *Dworki, zamki i szklane rzeźby. Polskie dworce*, Culture.pl.